

Qishloq hayoti

2009 йил Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили

Қишлоқ ҳаёти

ISSN 2010-7021

Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-иқтисодий газетаси

www.qishloqhayoti.uz

2009 YIL 10 IYUL, JUMA, 83 (7544) - son

1974 yil 1 yanvardan chiqqan boshlagan
Bahosi kelishilgan narxda.

Кундалик ҳаётимизда истеъмолчи сифатида сотиб олган маҳсулотимизнинг талаб даражасида бўлишини хоҳлаймиз. Базми ҳолларда маҳсулотнинг сифатсиз эканлиги маълум бўлсада, ўз ҳақ-ҳуқуқимизни талаб қилавермаймиз.

“Қариш ёғ-экстракция” очик акциядорлик жамиятида ноанъанавий ёғли ўсимликлар экиш ва ундан мўл ҳосил етиштириш борасида муайян ютуқларга эришилмоқда. Жорий йилда вилоятдаги 61 та фермер хўжаликлари билан 950 гектар майдонда кунгабоқар ўсимлигини парвариштириш юзасидан шартнома тузилди.

Биз йилига 2,5 кг миқдорида ўрик ва ўрик маҳсулотларидан истеъмол қилиб турсак, саломатлигимиз жойида, касалликларга нисбатан бардошлилигимиз ошар экан. Шунингдек, ўрикнинг бир қатор хусусиятлари ҳам борки...

МУСТАҚИЛЛИК БИЗ УЧУН — ЎЗЛИГИМИЗНИ АНГЛАШ, ЮРТ ТИНЧЛИГИ ВА БАРҚАРОРЛИГИНИНГ, ИНСОН МАНФААТИ, ЭРКИНЛИГИ ВА ФАРОВОНЛИГИНИНГ, БИЗ КЎЗЛАГАН ДЕМОКРАТИК ЖАМИЯТ БАРПО ЭТИШНИНГ ГАРОВИДИР

“Тез ёрдам”га ёрдам

Фаргона вилоятининг шаҳар ва туманлари тиббий хизмат аҳлига яқиндагина 39 та янги «Дамас» ҳамда 8 та «HUYNDAY» санитар автомобиллари тақдим этилган. Шу кунларда «тез тиббий ёрдам» автомобиллари гаражларини замонавий талаблар асосида таъмирлаш ишлари ҳам бошлаб юборилди.

“Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили” Давлат дастури асосида саломатлик масканларини зарур тиббий асбоблар билан таъминлаш бўйича амалий ишлар изчил амалга ошириб боришмоқда.

СУРАТДА: Марғилон шаҳар тиббиёт бирлашмасининг “тез тиббий ёрдам” станцияси ҳамшираси Савара Норхужаева.

Муқимжон ҚОДИРОВ (ЎЗА) олган суратлар.

Фаргона вилояти

Термиз шаҳри ва Ангор, Термиз туманларидаги касб-хунар коллежларининг битирувчилари учун навбатдаги меҳнат ярмаркаси ташкил этилди.

ЁШЛАР УЧУН МЕҲНАТ ЯРМАРКАСИ

Мазкур ярмаркада мустақил ҳаётга йўлланма олган йигит-қизлар 120 ташкилот, муассаса ва корхона тақлиф этган 700 га яқин бўш иш ўрни билан танишди. Шу кунги 450 дан ортиқ ёшлар ишли бўлди.

Шахримиздаги тиббиёт коллежини тамомладим, — дейди термизлик Шоира Хошимова. — Меҳнат ярмаркасида битирувчилар учун тақлиф этилган бўш иш ўринларини ўрганиб, вилоят юқумли касалликлар шифохонасида меҳнат қилиш учун йўлланма олдим. Мазкур шифохонада мутахассислар учун яратилган шароит ва қулайликлар менга манзур бўлди. Биз, ёшларга кўрсатилаётган бундай ғамхўрликдан миннатдоримиз.

Сурхондарё вилояти меҳнат ва аҳоли ижтимоий муҳофаза қилиш бош бошқармаси маълумотларига кўра, жорий йилнинг ўтган даврида меҳнат ярмаркалари орқали уч мингдан ортиқ киши иш билан таъминланган. Меҳнат ярмаркаларида доимий ишлаш учун йўлланма олганларнинг 75 фоизи ёшлардан иборат. Шунингдек, бандликка кўмаклашиш жамғармаси маблағлари ҳисобидан 1 миллиард 184 миллион сўмлик имтиёзли кредит ажратилиб, мингдан ортиқ янги иш ўрни яратилди.

Х.МАМАТРАЙМОВ,

ЎЗА муҳбири.

Сурхондарё вилояти

Мустақиллик йилларида ҳаётимизнинг барча жаб-халарида улкан ютуқларга эришилди. Бунинг аввало мамлакатимиз иқтисодий-ижтимоий тараққиётининг барқарор суръатларида, шаҳар ва қишлоқларимиз янада обод бўлиб, янги қиёфа касб этаётганини, айлик маошларининг ошиб бораётганини, барган ислохотлар ижтимоий йўналиштирилганини, барча ислохот ва ўзгаришларнинг бош мақсади инсон манфаатлари устуворлигини таъминлашга қаратилганлиги билан муҳим аҳамиятга эгадир.

ИНСОН МАНФААТЛАРИ — БАРЧА ИСЛОХОТЛАРНИНГ БОШ МАҚСАДИ

Жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози туфайли кўплаб мамлакатларда ишсизлик, даромадларнинг пасайиши, иш ҳақининг қисқартирилиши, ойлик маошларнинг ўз вақтида берилмаслиги миллионлаб одамларни ночор аҳволга солиб қўймоқда. Ишлаб чиқариш ва иқтисодий ўсиш суръатларининг кескин пасайиб кетиши натижасида ижтимоий соҳага ажратилаётган маблағлар камайтирилмоқда.

Ана шундай мураккаб бир шароитда мамлакатимизда янги иш жойлари очиб, меҳнатни рағбатлантириш, иш ҳақини кўпайтириш ва аҳоли даромадларини ошириш борасида амалга оширилаётган кенг қўламли ишлар ўз самараларини бермоқда.

Мисол учун, ўтган йили 660 мингдан зиёд янги иш жойи яратилди, ўртача иш ҳақи бюджет ташкилотларида 1,5 баравардан ортиқ, бутун иқтисодиёт бўйича эса 1,4 баравар ошди. Аҳолининг реал пул даромадлари йилдан йилга кўпаймоқда. “Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили” Давлат дастури ҳамда Инқирозга қарши чоралар дастурида ҳам одамларнинг даромади ва фаровонлигини ошириш масаласи муҳим вазифалардан этиб белгиланган.

Президентимиз Ислам Каримовнинг 2009 йил 8 июлда қабул қилинган “Иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар ва ижтимоий нафақалар миқдорини ошириш тўғрисида”ги Фармони ҳам айни шу мақсадга қаратилган. Мазкур ҳужжатга мувофиқ, жорий йилнинг 1 августидан эътиборан бюджет муассасалари ва ташкилотлари ходимларининг иш ҳақи, пенсиялар ҳамда ижтимоий нафақалар, стипендиялар миқдори ўрта ҳисобда 1,25 баравар оширилади. Аҳолининг иш ҳақи ва даромадларини изчил ошириб бориш ҳамда бозорларда нархларнинг асосий тарзда ўсишининг олдини олишга доир кенг қўламли чора-тадбирлар ҳалқимиз фаровонлигини юксалтириш, аҳолининг харид қобилиятини оширишга хизмат қилаётди.

Албатта, маош, пенсия, стипендия ва ижтимоий нафақаларни ошириш, умуман, одамларнинг даромадини юксалтириш мустаҳкам моддий негизга боғлиқ. Мамлакатимизда иқтисодиётнинг барқарор ривожланиши таъминланаётгани самарасида бу борада етарли асослар яратилмоқда. Кенг қўламли бозор ислохотларини жорий этиш, хорижий инвестицияларни жалб қилиш, иқтисо-

диётда чуқур таркибий ўзгаришларни амалга ошириш, ишлаб чиқаришни модернизациялаш ва янгилаш, экспортга ихтисослашган янги тармоқ ва корхоналарни барпо этиш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни, хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантиришга қаратилган сиёсатнинг амалга оширилаётгани бунда муҳим омил бўлаётди.

Мавсум

ХИРМОН ТЎЛИБ ТЎКИЛДИ ДОН...

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ деҳқонлари давлатга ғалла топшириш шартнома мажбуриятини адо этдилар. Вилоятда 133 минг 500 гектар майдонда ғалла етиштирилиб, қабул пунктларига 302 минг 829 тонна дон топширилди. Ҳосилдорлик ўртача 52,6 центнерни ташкил этди.

Вилоят ғалла хирмонининг юксалишида Зангиота, Бекобод, Бўка, Куйичирчиқ, Тошкент, Чиноз, Оққўрғон, Пскент ва Ўртачирчиқ тумани деҳқонларининг улуши салмоқли бўлди.

Ушбу улкан зафарнинг қўлга киритилишида вилоятдаги беш мингга яқин фермер хўжалиқларининг хиссаси катта, — дейди вилоят ҳокимлигининг қишлоқ ва сув хўжалиги масалалари бўйича котибият мудир А.Болтабоев. — Шунингдек, далаларга вилоят иқлим шароитига мос «Таня», «Москвич», «Нота» каби эртапишар ва серҳосил навлар экилгани ҳам ютуқлар омилли бўлди.

Ҳосилни пешма-пеш ўриб-йиғиб олиш мақсадида мавжуд комбайнлар қучидан унумли фойдаланилди. Айни пайтда ғалла ҳосилидан бўшаган майдонлардан сомон йиғиштириб олиниб, ер пешма-пеш шудгор қилинмоқда.

Л.СУВОНОВ,
ЎЗА муҳбири.

ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ ғаллакорлари кўзда тутилганидан ҳам юқори ҳосил етиштирдилар. Вақтида пишиб-етилган ғаллани ўриб-йиғиштириб олишга ҳар доимгидек уюшқоқлик ва катта сафарбарлик билан киришилди.

Турли русумдаги замонавий ўрим агрегатларининг катъий жадвал асосида, юқори унум билан ишлатилиши таъминланди. Айни кунгача давлат омборларига 320 минг тоннага яқин сара дон етказиб берилди. Вилоят бўйича ҳосилдорлик ўртача 54 центнерни ташкил этмоқда.

Ғалла хирмонининг юксалишида Бешарик, Бувайда, Олтиарик, Тошлоқ, Учқўприк туманлари деҳқонларининг хиссаси катта бўлди. Вилоятда ўрим-йиғим мавсуми давом этмоқда. Ҳосилдан бўшаган майдонлар сомони йиғиштирилиб, шудгорлаш ишлари олиб бориляпти.

Музаффар МАМАТКУЛОВ,
“Qishloq hayoti” муҳбири.

Коллектор сувлари Амударёга ташланмай, Оролга етказилади

Ҳаётнинг ўзига хос мезонлари, қатъий қонун-қоидалари бор. Улар бузилса, мувозанатга дарз кетади. Бугун нафақат Ўрта Осиё минтақаси, балки жаҳон миқёсида глобал муаммоларни юзага келтираётган Орол денгизи инқирозининг асосий сабабларидан бири шу мувозанат бузилишидандир.

Истиқлолнинг илк йилларидан Юртбошимиз Орол инқирози таъсирини бартараф этиш, Оролбўйида аҳолини яхшилаш, экотизимни сақлаб қолиш, пировардида аҳоли фаровонлигини таъминлашни долзарб вазифалардан этиб белгилади.

Ўтган даврда бу борада салмоқли ишлар амалга оширилди. Оролнинг қуриган тубидан захарли туз ва қумлар қўчишининг олдини олиш

мақсадида яшил ихотазорлар барпо этилаётди. Сунъий сув ҳавзалари ташкил этиш, ичимлик суви сифатини яхшилаш, аҳолини иш билан таъминлашда истиқболли лойиҳалар олиб бориляпти. Бу жараёнда қатнашаётган қатор халқаро ташкилотлар сафида Жаҳон банки ҳам бор. Жаҳон банки иштирокидаги “Жанубий Қорақалпоғистон дренаж ва ирригация тармоқларини тиклаш ҳамда сув ҳавзаларини

барпо этиш лойиҳаси” ана шундай ҳаракатлар сирасидан.

— Мазкур лойиҳа Қорақалпоғистоннинг учта жанубий тумани — Беруний, Тўртқўл, Элликқалъада

амалга оширилмоқда, — дейди лойиҳани амалга ошириш гуруҳи техник директори ўринбосари Полхонбой Қурумбетов. — Умумий қиймати 74,55 миллион АҚШ дол-

лари бўлган лойиҳа бундан беш йил олдин бошланган, келгуси йилда якунланади. Лойиҳадан қўзланган асосий мақсад ушбу туманларда ерларнинг мелiorация ҳолатини яхшилаш, ирригация тармоқларини тиклаш ва энг асосийси оқова сувларни Амударёга ташламаслик. Шунингдек, лойиҳа доирасида аҳоли фаровонлигини ошириш мақсадида бир қатор тадбирлар ўтказилмоқда.

Лойиҳа асосан уч йўналишда олиб борилаётди. Жанубий Қорақалпоқ дренаж коллекторига Хитойнинг “Синохайдро” компанияси қазиб, тозалаш ишларини олиб борди. Ўтган даврда 276 километрлик асосий коллектор, 17 та кўприк, 8 та сув ўтиш жойи, 27 та сув туташ иншооти қурилди, таъмирланди.

(Давоми 2-саҳифада)

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси Агроекоат комплекси таркибидagi ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар —

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, “Ергеодезкадастр”, Табиати муҳофаза қилиш Давлат қўмиталари, “Ўздонмахсулот”, “Ўзкимёсанот”, “Ўзагроосуғурта”, “Ўзвинсанот-холдинг”, “Ўзбекенгилсанот”, “Ўзқишлоқхўжалиқмашлизинг” компаниялари, “Ўзпахтасанот”, “Ёғ-мой ва озиқ-овқат sanoati”, Ўзбекистон фермер хўжаликлари, “Ўзагро-машсервис”, “Ўзгўштсаноат” уюмлари, “Агробанк”, “Қишлоқ қурилиш банк”, Халқ банк, “Гидрометеорология” бош бошқармаси, Агроекоат ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгаши, “Ўздавдонинспекция”, “Сифат” маркази

Коллектор сувлари Амударёга ташланмай, Оролга етказилади

(Боши 1-саҳифада)

Хўжаликларро ирригация-дренаж тармоқларини яхшилаш ишларини "Тўлангусуғасқурилиш" МЧЖ олиб бормоқда. Жамият томонидан 15 та асосий сув чиқаргич иншоотлари қурилади, 233 километрлик хўжаликларро коллектор тозаланди. 804 гектар майдонда ерни лазер текислаш ишлари ўтказилди. Шунингдек, "Амубухороканалқурилиш", "Навоийсувқурилиш", "Хоразмсувқурилиш" жамиятлари томонидан ички коллектор-дренаж тармоғини тозалаш, гидротехник иншоотлар, сув ўлчамчи мосламалари ўрнатиш ишлари олиб боришмоқда.

Полвонбой Курумбетов лойиҳа сув захираларини бошқаришни ташкил этиш ҳамда барқарор суғорма деҳқончилигини ривожлантиришга кўмак беришини таъкидлайди. Лойиҳа тўла амалга ошган, яъни коллекторлар тўла қувват билан ишлаб бораётган, Беруний, Тўртқўл ҳамда Эллиқалъа туманида 100 минг гектар ернинг мелiorатив ҳолати яхшиланди. Айтиш пайтида ушбу ишларнинг натижаси ўлароқ, сизот сувлар сатҳи бир метргача пасайган. Шунингдек, экотизим барқарорлигини таъминлаш мақсадида Бадайтўқай қўриқонаси ҳудудидан янги сув иншоотлари барпо этилиб, Амударёдан обихайёт келтирилади. Хозирда бу ерга бораётган минераллашган сув тўхтатилади.

Жанубий Қорақалпоқ Бош коллекторига амалга оширилаётган қурилиш ишларини қуриш учун борар эканмиз, йўл ёқасида оппоқ туз босган далалар, ер юзасига қалқиб чиққан сизот сувлар эътиборимизни тортади.

— Коллекторлар туша ишга тушгач, бу сувларни тортиб кетади, — дейди ҳамроҳимиз, лойиҳани амал-

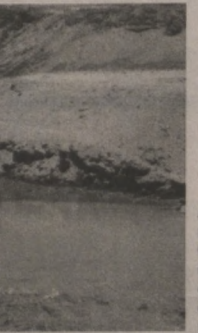
га ошириш гуруҳи мутахассиси Реймбой Қуранбоев. — Коллекторлар ернинг паст жойларидан ўтган. Жумладан, Ақчадарё магистраль коллекторининг ўрни бир пайтлар Амударёнинг ирмоғи бўлган. Лойиҳага кўра, оқова сувлар ўз оқими бўйлаб кетиши керак. Яъни, айти пайтда

Амударёга ташланаётган сизот сувлар ўз оқими билан кетиб, Оролга қуйилади. Бунинг натижасида сув олиб берадиган иккита насос станцияси фаолиятига ҳолат қолмайди. Далаларнинг сизот сувлари 104 километрлик Жанубий Қорақалпоқ Бош коллектори ҳамда 194 километрлик Ақчадарё магистраль коллектори орқали олиб ўтилиб, Сирдарёнинг қадимий ўзани Жанадарёга қуйилади. Дарёнинг ирмоғи билан сув Оролга қараб кетади.

Айтиш пайтида сизот сувлар насос станциялари орқали Амударёга ташланмоқда. Бу эса дарёнинг қуйи оқимида сувнинг минераллашуви кучайишига сабаб бўлаётди. Дарё қуйи оқимига таркибидан (3 г/л) 2 баробар кўп тузли суви олиб бормоқда. Бу эса ичимлик суви сифатини, суғориш жараёнини оғирлаштириб, ернинг мелiorатив ҳолатини кескин

ёмонлаштирибди. Сизот сувларнинг Амударёга ташланмай, бошқа йўлдан Оролга олиб борилишидан кўзланган мақсад ҳам шундай. Эллиқалъа тумани Бўстон шаҳридаги

сухбатлашдик. Ақчақўл ҳам сизот сувлардан пайдо бўлган. Бўстон шаҳридаги музейни томоша қилар эканмиз, суғоришнинг қадимий усуллари — чигирек, чархпалаклар диққатимизни тортади. Қадимда, балки, ер-сув тизимини сақлаш учун ҳам суғоришдан ундан фойдаланилгандир. Бугун шу каби усуллари амалиётга татбиқ этиш керакдир? Дарвоқе, юртимизнинг барча жойлари каби Қорақалпоғистонда ҳам томчилатиб суғоришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили" Давлат дастурида жорий йилда бу борада кенг қўламли ишлар белгиланган.

Лойиҳа доирасида фермерларни қўллаб-қувватлаш, уларга ҳар томонлама кўмак бериш борадида бир қатор ҳайри ишлар олиб борилаётди. Жумладан, "Мотт Мак До-

Ақчақўл қўлида Оролбўйида барпо этилаётган сунъий сув ҳавзалари ҳақида

нальд/Темулсу" компанияси мутахассислари ҳар йили фермерлар ўқувини ташкил этиб келмоқда. Қўрғазмали майдонда агротехник тадбирлар назорат қилиб боришмоқда. Шунингдек, сув сарфи, обихайётдан оқилона фойдаланиш борадида СФУлар кўмағида бир қатор тадбирлар ўтказилапти, амалий кўмак берилапти. Беруний тумани "Матонат" овул фуқаролар йиғинидаги "Шоҳжаҳон Аваз" фермер хўжалиғи даласига гидростат қуриб берилган.

"Ушбу иншоот, энг аввало, сувни тежаш имконини бериб, — дейди фермер Жуманазар Абилов. — Иккинчидан, мана шу ариқдаги сувни бошқа ёққа буриш учун белгача сувга тушиб ишлардик. Ҳатто экосаватор олиб келган пайтларимиз бўлган. Ҳозир эса гидростат мурвати бурасангиз бўлди, олам гулистон".

Реймбой Қуранбоевнинг таъкидлашича, лойиҳа доирасида фермер билан СФУ муносабатини яхшилаш учун олти юздан ортиқ шундай сув иншоотлари барпо этилмоқда.

Лойиҳа доирасида амалга оши-

рилаётган "Ипакчилик лойиҳаси" тўртта туманда ўн минг аёлни иш билан таъминлашни мақсад қилган. Беруний туманида ташкил этилган ипакчилик ресурс маркази раҳбари Мухаббат Аннамуратованинг таъкидлашича, иш тутинг парваришидан то тайёр матогача бўлган жараёни ўз ичига олади. Ҳозиргача ушбу ресурс марказининг кўмағи билан туманда 35 нафар аёл ўқитилиб, иш билан таъминлангани. Эллиқалъа туманидаги "Бўстон пилла" МЧЖ қошида очилган шундай марказда марғилуқ мутахассислар атласи адрес тўқчи сирларини шу ерлик хотин-қизларга ўргатишмоқда.

Қайтаётганимизда Амударё кўприғида тўхтадик. Азим дарё. Бир пайтлар унда ҳозиргидан бир неча баробар кўп сув оққан. Бу ердан Термизгача пароходлар қатнаган. Энди уни тиклаш муаммо. Агар дарёнинг юқори оқимида тўғонлар қурилади-кан бўлса... Қанча-қанча маблағ сарфланиб яхшилаётган экотизимга пугур етиши мумкин. Юртбошимиз дунё ҳамжамияти эътиборини Орол ва Оролбўйи муаммосига қаратаётгани, уларни бартараф этишга қақираётганида ана шундай дард бор.

Реймбой оға сафар давомида бир жумани бот-бот таққорлаганди: бир пайтлар серхосил бўлган бу заминга Шоҳ Аббос деган авлиё шундай таъриф берган, "Бу юртга яёв келган инсон от миниб қайтади..." Бизнинг мақсадимиз ҳам шундай монанд, шу заминни ҳосилдор ерларга айлантириш.

Холис ният иккобатига ишонамиз. Зеро, амалга оширилаётган ишлар шундан дарак бераётди.

Анвар ҚУМУРДОВ, "Qishloq hayoti" мухбири.

Қорақалпоғистон Республикаси

Агрослаҳатхона: гўза парвариши

КЕЧИККАН ТАДБИР — ЙЎҚОТИЛГАН ҲОСИЛ

Жорий йил табиати пахтакорлар учун анча инжиқ келди. Апрель, май ойлари ва июннинг биринчи ўн кунлик об-ҳавоси хийла мураккаб бўлди. Шароит оғир келишига қарамай ниҳоллар бир текис ундириб олинди. Кўпчилик фермер хўжаликларида гўза қатор ораларига вақтида ишлов берилиб, органик ва минерал ўқитлар билан озиклантирилмоқда. Ҳосил туғунчаларининг пайдо бўлиш жараёни тезлашди.

ИШЛОВ

Ишлов сифатли бўлса, ўсимликнинг илдири тизими ва ўзи яхши авж олади.

Ҳозирги пайтда мутахассис-механизатор, агроном ўзаро маслаҳатлашиб, култивация кенглиги ва чуқурлигини белгилаб олишлари ҳамда эртаги ҳосил кўпроқ тўпланиши учун бу агротехник тадбирни сифатли бажаришлари лозим.

Ернинг нами мақбул даражага келмасдан, барвақт култивация ўтказишга асло йўл қўйилмаслиқ керак. Бу ҳолда тўпроқ таркиби бузилади. Натижада фойдали унумдор қатламнинг бир қисми ўсимликка наф бермайди. Оқибатда пахта ҳосилдорлиғи пасайиб, хомашё сифатига пугур етади.

Маълумки, гўза жуда кўп ҳосил элементлари пайдо қилиши мумкин, бироқ озуқа ва сув етишмаслиғи сабабли уларнинг кўп қисми тўқилади. Бу ҳол 10-25 июлгача бўлган даврга тўғри келади.

Гўзада 10-12 та ҳосил шохи пайдо бўлганда 20-30 та ҳосил элементлари ҳам шаклланади. Кейинчалик улардан энг эртагилар, яъни ҳосилнинг 70-80 фоизини ташкил этадиган қўсқалар етилади. Афсуски, эътиборсизлик қилинган хўжаликларида июль ва август ойларининг биринчи ярмида пайдо бўладиган ҳосил элементларининг салмоқли қисми тушиб кетади. Шу сабаб пахтакорлар эрта шаклланган, сентябрь ойида пишиб улғурдиган дастлабки ҳосил элементларини сақлаб қолдишлари керак. Бунинг учун, энг аввало, пайкалардаги тўпроқ намлигини маромда сақлаш зарур. Агар намлиқ етарли бўлмаса, гўза танасидаги физиологик ва фотосинтез жараёнини бузилади. Ҳарорат кўтарилиши натижасида гўза баргларидаги бутун юзаси бўйлаб мажбурий буғулаш юз беради. Поя, барг, шохлар ва ҳосил туғунчалари ўрта-сида сув учун рақобат вужудга келади. Шунинг таъкидлаш жоизки, июль ойида тўпроқдан илдири қалқиб сўриб олинган сувнинг қиймати 80-90 фоизга гўза барглари, қолган қисми тўпроқ орқали буғуланади. Бу мураккаб жараён оқибатда намлиқ етишмаганлиқдан қўжираб қолган ҳосил туғунчалари тўқилади.

Бундай шароитда сувчиларнинг маъсулиятини янада оғирлатди. Гўза парваришида суғоришдан ташқари култивация, бегона ўтлардан тозалаш, касаллик ва зараркунандаларга қарши курашиш, чилпиш каби ишларга ҳам жиддий эътибор бериш юқори ҳосилдорликка эришишнинг асосий омилли ҳисобланади.

Ўзбекистон Пахтачиллик илмий-тадқиқот институтини олимлари тажрибачиларга гўза қатор ораларининг ишлови келтириб ўтказишганда ҳосилдорлик 2-3, ҳатто 4-5 центнергача қамийганлиги аниқланган. Бунинг устига ана шу қўрсаткич биринчи терим ҳосили ҳисобига қамийган. Демак, гўзалардаги дастлаб пайдо бўлган қўсқалар тўқилган. Шунинг учун гўза қатор орасига ишлов бериш биринчи терим кун ҳам кечиктирмай, ўз вақтида сифатли ўтказиш зарур.

Чилпиш

Чилпиш тадбирини ўз вақтида, сифатли ўтказиш ҳосил туғунчаларининг эрта етилишига ҳамда тез пишшишга иккуний таъсир кўрсатади. Кузатишларга кўра, чеканкага қадар озиқ моддалар ва сув асосан экнингнинг ўсувчи нуқталаридагина боради. Шу боис озиқ моддалар

ва сув кўп сарфланишининг олдини олиш мақсадида гўзадаги ўсувчи ва ён шохларнинг нуқталари чилпиб ташланади. Агар бу тадбир чала бажарилса, қилинган меҳнат, сарф-харажат зор кетади. Тажрибали деҳқонлар чилпишни ўтказиш мuddатини ўсимлик ҳолати ва ҳосил шохларининг сонига қараб белгилайдиқлар. Бу йилги шароитда ўрта тонали гўзада 12-14 та ҳосил шохи пайдо бўлганда чеканка ўтказиш мақсада мувофиқ. Ушбу пайтда ўсимликка камидан 30-40 та ҳосил элементларини ҳам пайдо бўлади. Уларнинг камидан 40-50 фоизини сақлаб қолиш мўл ҳосил олиш имконини беради.

Чилпишни ўтказишда уч хил усулдан фойдаланилади:

Биринчиси — қўл билан чилпиш бўлиб, ҳар бир ишчи гўзанинг чилпиб олинган қисмини этакка тўплаб, дала четига қўйиб ташлаши лозим. Шундай қилинганда қўсқал қуртининг тўқими ва ён шохларнинг йўқотилишига эришилади.

Иккинчиси — бу агротехник тадбир мақсуд чилпиш мосламаси ёрдамида ўтказилиш, унинг биттаси 40-50 ишчининг вазифасини бажаради. Қатор оралари 60 сантиметр бўлган майдонларда ҚХРи култиваторга тиркалган ЧХ-4 мосламасидан фойдаланилади. Шунингдек, ЧВХ-6 ва ЧХТ-4,5 мосламалари ёрдамида қатор оралари 90 сантиметр бўлган пайкаларда чилпишни ўтказиш мумкин.

Учинчиси — чилпиш кимёвий усулда амалга оширилади. Гўзага Пикс препаратлари пуркалади. Шу билан бир қаторда кимёвий усулда чилпиш учун Тур, Со-же-ань, Преп компан, Устикс каби препаратлар ишлатилади. Пикс препарати бошқа препаратларга нисбатан бир қанча афзалликларга эга. Бу доривор сепилган, гўза тути ичмам арчасини шаклга киради. Бу эса қаторлар орасида ҳаво алмашинувини яхшилашга ҳамда қўсқаллар қиришининг қамийишига олиб келади, ҳосил эртаги, толаси сифати бўлади.

Пиксинг аналогли — ўхшаш билан Устикс препаратини ўзимизда ишлаб чиқариш ва амалда қўллашга руҳсат берилган. Унинг иккуний таъсири шуки, пахта ҳосилини қўлайтириши Пиксга ўхшади. Унинг ўқир хидга эгаллиги, заҳарлидиги сабабли уни ишлатишда санитария қоидаларига қатъий амал қилиш талаб этилади.

Пикс, Устиксини ишлатиш меъёри ўсимликнинг бўйига, ривожланиш даражасига қараб гектарига 0,5-1 литрни ташкил қилади. Агар гўза тути бақувват бўлса, унинг сарфи 1,5 литргача етказилиши мумкин. Бунда сувли аралашма меъёри гектарига 200-300 литрдан ошмаслиғи керак. Препаратларни ОБХ-28 ёки бошқа турдаги пуркаткичлар билан тонгги ва кечки пайтларда сепиш мақсада мувофиқ.

Умуман олганда гўза гарк гулга кирган пайтда чилпиш ўтказиш энг яхши натижа беради. Одатда чилпиш гўза қатор ораларига сув қўйилгандан сўнг, етилиш даврида ўтказилади. Сув қўйишдан олдин чеканка қилиш мақсада мувофиқ эмас. Агар чеканкадан кейин маълум мuddат ўтказилмасдан қатор ораларига сув таралса, ўсимлик гўллаб кетиши мумкин. Бу эса ҳосилнинг қўлайишига салбий таъсир кўрсатади. Ўз вақтида ва сифатли ўтказилган чилпиш ҳосил элементларининг камроқ тўқилишига, ҳосилдорлигини ошириш ва пахта сифатини яхшилашга хизмат қилади.

Ренат НАЗАРОВ, қишлоқ хўжалик фанлари доктори, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими.

ЯНГИ ДЎКОН ИШГА ТУШДИ

Олтинқўл тумани «Матлуботсавдо» акциядорлик жамияти томонидан «Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили» Давлат дастури доирасида замонавий савдо дўкони қуриш, аҳолига қулай хизмат турларини тақлиф этиш борадида кенг қўламли ишлар амалга оширилмоқда.

Ўтган йили қишлоқ аҳолисига қулайлик яратиш мақсадида 21 та минимал дўкони барпо этилган эди. Яқинда Қўрғоқча, Қорақалпоқ қишлоқларида янги савдо мажмуалари ишга туширилди. Янги дўконлар қишлоқ ҳудудидан истиқомат қилаётган 15 минг нафардан ортиқ аҳолига сифатли савдо хизмати кўрсатади.

СУРАТДА: Олтинқўл тумани «Матлуботсавдо» акциядорлик жамиятига қарашли Қорақалпоқ қишлоқ фуқаролар йиғинида ишга тушган янги савдо дўконидаги лава.

Шўхрат ОЛИМОВ (ЎЗА) олган сурат.

Андижон вилояти

МАҲСУЛОТ СИФАТИ ФАҚАТ КЎРГАЗМАДА ЭМАС, КУНДА КЕРАК

Кундалик ҳаётимизда истеъмолчи сифатида сотиб олган маҳсулотимизнинг талаб даражасида бўлишини хоҳлаймиз. Баъзи ҳолларда маҳсулотнинг сифатсиз эканлиги маълум бўлса-да, ўз ҳоқ-ҳуқуқимизни талаб қилавермаймиз.

— Мамлакатимизда "Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги Қонун, Вазирлар Маҳкамасининг "Маҳсулотларни сертификатлаштириш тартиботини соддалаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори қабул қилинган, бу борадаги ишларнинг қамрови кенгайди, — дейди Жиззах вилояти сенов ва сертификатлаштириш давлат қорхонаси директори Хуршид Абдусамиев. — Ҳозирги кунда биз озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари, пластмасса бўлмаган, атир-упа, ошмоққўйноқ ва энгил саноат маҳсулотлари, технологик дастгоҳлар, аккумулятор батареялари, электро ва сантехника воситалари, оёқ кийимлар, сикланган табиий газ, қурилиш материалларини сертификатлаштириш билан шуғулланамиз. Бу — истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоялаш гарови. Соҳада рўй бераётган ислохотлар боис сертификатлаштириш жараёнига энг юқори, замонавий технологиялар кириб келди. Назоратнинг ниятида синчковлик билан олиб борилиши сертификатлаштириш ишларимизга жамоатчиликнинг ишончини ҳам мустаҳкамлайди.

Бозор иқтисодиёти шароитида сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш билан бирга намунали хизмат кўрсатиш, шунингдек, рақобат ҳам кун сайин ошииб борапти. Бунинг аввало тадбиркорларимизнинг ўзлари пухта англашлари лозим. Кейинги вақтда матбуотда кўп тилга олинаётган, жамоатчилик мазмун-моҳиятини англаётган "ИСО-9001: 2008" халқаро стандарт-

лаштириш талабларига мос келиши асосий вазифа қилиб белгиланган.

Қорхонанинг ўлчаш воситаларини давлат метрологик текшируви бўлими зиммасига виллоятдаги барча ўлчаш воситаларини қўйишга, аттестациялаш, ўлчов бирлиги ва ҳақиқийлигини таъминлаш вазифаси юклатилган. Саххиз мутахассис фаолият олиб бораётган бу бўлимда 182 хилдаги ўлчаш ва синаш воситалари қўриқдан ўтказилади. Улар электрик, физик, химиявий, геометрик ва бошқа бир қатор ўлчашларни қамраган.

— "ИСО-9001: 2008" халқаро стандарт талабларининг кириб келиши аввало таъкид бозорга йўл очди, — дейди биз билан суҳбатда қорхона сифатини бошқариш тизимларини жорий қилиш бўлими бошлиғи М.Султонов. — Халқаро стандартлаштириш таъминотида 140 дан ортиқ мамлакатлар аъзо бўлиб, унинг қароргоҳи Женева шаҳрида жойлашган.

Айрим ҳолларда мувофиқлик сертификатини мажбурий бўлган маҳсулотлар ҳам истеъмолчиларни қониқтирмайди. Шундай ҳолатлар ҳам бўладики, улар томонидан кўрғазма дипломлари, энг яхши маҳсулотлар танловлари қоғозлиги ҳам тан олинайди. Бунинг сабаби нимада, деб сўраймиз. Синчков истеъмолчилар "Ишлаб чиқарувчилар яхши натижага эришиш учун маҳсулотларни сертификатлаштириш чоғида уларни қаттиқ назорат остида ишлаб чиқаришди. Ёки сертификатлашга энг яхши маҳсулотлар

намунасини тақдим этишди. Кўрғазмаларга сертификатланган, текширилган маҳсулотни қўйишди. Истеъмолчинини эса фақат маҳсулот сифатини сертификатлаш чоғидаги эмас, балки бутун ишлаб чиқариш давридаги қизқичтириш", дейишди. Истеъмолчиларнинг маҳсулот ва хизматлардан қўнгли тўлиши учун бундай қафолатини "ИСО-9001: 2008", сифатини бошқариш тизими сертификатини беради.

Мамлакатимизда ҳам бу масалалар кенг қўламли эътибор берилапти. Зеро, Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган турли маҳсулотлар ҳам жаҳон бозорига рақобатдорлош бўлиши, истеъмолчилар ишончини оқлаши лозим. Жиззах вилояти сенов ва сертификатлаштириш маркази томонидан сифат тизимини жорий этиш бўйича маҳсусл бўлиш иш олиб борапти. Марказ ходимлари бу борада маълум малакага эга бўлиш билан бирга бутунги кун янгиликларидан ҳам хабардор бўлишлари лозим. Виллоятда халқаро сифат сертификатини жорий этилгандан кейин 50 дан зиёд мутахассис "ИСО-9001: 2008" стандартини бўйича маҳсусл ўқув курсида ўқишди.

Виллоятнинг қўллаб қорхоналарида экспорт маҳсулотлар ишлаб чиқарилапти. "Жиззах пластмасса" очик акциядорлик жамияти, "Ўзэксад" қўшма қорхоналарида сифат тизимини жорий этилиб, Ўзбекистонда аккредитациядан ўтган сертификатлаштириш идоралари томонидан сертификатланган.

Зарбдор, Акмал Икромов пахта тозалаш қорхоналарида эса тизимнинг ички қўламли ишлаб чиқилиб, сертификатлаштириш ишлари олиб борилапти. Шу каби ишлар йил якунида "Жиззах ёғ-экстракт" ХК, "Зарбдор-доревавтор", Даштобда пахта тозалаш қорхоналарида ҳам бошлаб юбо-

рилди. Виллоятда соҳа ходимлари томонидан ўтказиб келинаётган тадбирларда халқаро стандартлар бўйича доимий равишда тарғибот ишлари ҳам йўлга қўйилган. Бинобарин, рақобатдорлош маҳсулотига истеъмолчи манфаатига мос келади ва ишлаб чиқарувчининг доврғини оширади.

Тадбиркорларга ва аҳолига қулайлик яратиш мақсадида марказ томонидан ўлчаш воситаларини қўйиш учун сервис ва агентлик хизматлари йўлга қўйилган ҳамда маҳсусл "Дамас" автомашинаси билан таъминланган.

Марказ ходимлари юртимиз ҳудудига сифатли қафолатланмаган доридармон ва озиқ-овқат маҳсулотлари кириб келишининг олдини олиш, ички бозорда ноқонуний равишда сотилишга йўл қўймаслиқ мақсадида қатор чора-тадбирларни амалга ошириб келишяпти. Бу борада, айниқса, виллоят стандартлаштириш ва метрология бошқармаси билан қўламаган ҳамкорлик ўз самарасини берапти.

Тадбиркорлар учун "Ўзстандарт" агентлиги раҳбар ходимлари, мутахассислари иштирокчида семинарлар, учрашувлар ўтказилиб турилибди. Марказ мутахассислари аҳоли билан учрашганда уларни истеъмолчи ҳақ-ҳуқуқларини яхши билишга ундашмоқда. Зотан, ҳар бир киши аҳоли гавжам жойларда, бозорлар атрофида ҳужжатсиз, сертификатсиз маҳсулотлар харид қилишдан олдин ўз соғлигини муҳофаза қилиш ҳақида ўйлаб қилиши зарур.

Сирасини айтганда, виллоят сенов ва сертификатлаштириш маркази давлат қорхонаси жамоасининг нияти битта: у ҳам бўлса элимизга сифатли ва экологик тоза маҳсулотлар етказиб берилишини назорат қилишдир.

Улугбек ЖУМАЕВ, "Qishloq hayoti" мухбири.

Жиззах вилояти

ИНСОН МАНФААТЛАРИ — БАРЧА ИСЛОҲОТЛАРНИНГ БОШ МАҚСАДИ

(Боши 1-саҳифада)

Хусусий тадбиркорлик ҳуқуқларининг қафолатлари ва ҳимоясининг кучли тизими яратилгани, тадбиркорлик субъектлари учун солиқ юкнинг изчил қамайтириб борилаётгани ва қатор имтиёзлар жорий этилгани, уларни рўйхатга олиш соддалаштирилгани ва текширишлар сезиларли даражада қисқартирилгани, молиявий қўллаб-қувватлаш мақсадида қулай кредитлар берилаётгани кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлиқни жадал ривожлантиришда кучли рағбатлантирувчи омил бўлмоқда.

Президентимизнинг 2009 йил 15 майда қабул қилинган тадбиркорлик фаолиятини янада қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш чора-тадбирларига оид қарори мазкур соҳани янада ривожлантиришни рағбатлантиришни кучайтириш, мамлакат иқтисодиётининг барқарор фаолият юритишида унинг ролини ошириш, янги иш жойларини шакллантириш ва аҳоли бандлигини таъминлаш, шунингдек, хусусий тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш ҳамда юритиш учун қўшимча равишда қулай шарт-шароитлар яратиш, тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига риоя этилишини таъминлашга хизмат қилади.

Юртдошларимизнинг даромадларини қўлайтиришда қанча-қанча, шахсий ёрдамчи ва деҳқон хўжаликларида, аҳоли хонадонларида қорамол, парранда парваришда, тоғ-морқаларда мева-сабзавот ва полиз маҳсулотлари етиштиришнинг салмоқли ўрни бор.

Давлатимиз томонидан қулай шарт-шароитлар яратилаётгани самарасида шахсий ёрдамчи ва деҳқон хўжаликл

ЗАМИН СОҲИБИДАН САҲОВАТИНИ АЯМАЙДИ

Агар у заминга меҳр қўйиб ишласа

Ўрта Чирчиқ туманидаги “Мадонис” фермер хўжалиги раҳбари Шухрат Аҳмедов қишлоқ хўжалиги маркетинги бўйича АҚШда ўқиб юрган кезлари ҳукуматимиз ўзи каби ёшларни бу ерга шунчаки ўйнаб келиши учун юбормаганини аниқлаганди. Штатларда бўлганида мулкдорлар ҳар қарич ердан юқори унумдорликка эришадиганини кўрди.

– Юртимизнинг саховатли заминига чўп қадаси нисол бўлиб кўкраса-ю, нега баъзилар унинг қадрига етмапти-я, – дея кўнглидан кўп бор ўтказганди ўша кезлари.

Ўзбекистонга қайтгач, хорижда ўрганганларини ихтиёридаги дала-ларда қўлади. Бисотидаги бор маблагни техника сотиб олишга йўналтирди. Хозир 2 та “Алтай”, 3 та чопик, 1 та хайдов, 1 та “Клаас” комбайни ва севлка, культиваторлар, ўғитсочарлари бор. Қишлоқ хўжалигига алоқадор қўлланма ва китобларни ўқишдан чарчамасди.

Баҳорнинг илк кунлари эди. Далага йўл олди. Кузакда эккан бугдойни кўм-қўқ майса бўлиб, барқ уриб турибди. Бугдой сеҳри уни заминга янада маҳкам боғлаганди. Ҳосил палласида бир ҳовуч донни қафтига

оларкан кўзлариди ёш қалқиди: ким эдим у ким бўлдим. Меҳнати ва ишловчилари саъй-ҳаракати туфайли элга нафи тегиб, насиба улашаётганидан фахрланди. Шижоати, ғайрати бу йўлда янада изланишлар қилиш сари чорлади.

Ўша йилги сарҳисоб самараси қўтилгандан-да зиёда бўлди: галладан 120 миллион, пахтадан эса 110 миллион сўм даромад кўришибди, соф фойда-си 112 миллион сўмини ташкил этди. Фойданинг бир қисми ишловчиларни моддий рағбатлантириш, қолгани эса техника сотиб олиш ҳамда ерни тўйинтиришга сарфланди. Даромад тақсимланмаётган кезде уни туман ҳокимлигига қақариб қўлишди.

Мутахассислар Президентимизнинг фермер хўжалиқларини оптималлаш-

тириш хусусидаги қарори талабидан келиб чиқиб, ўз даласи яқинидаги 100 гектарга яқин ерни қўшиб беришди. 110 гектар даласига салкам яна шунча қўшилди. Далани кўрди. Ерга меҳр қўйса, у ҳеч қачон панд бермаслигини кўнглига тугди. Аввал далани бе-гона ўтдан тозаласди, сўнг уни текис-лаб, меъёрига келтирди. Маҳалли ва минерал ўғитларни аямади. Ўрта хисобда гектарига 1,5 миллион сўмдан харажат қилди. Шу атрофда яшаётганлар “Ер энди эгаси қўлига тушганга ўхшайпти-ёв” дейишди ва унинг меҳнатига барака тилашди.

Ишлов жараёнида меҳнат аҳлини рағбатлантириб борди. Улар маошини 210 минг сўмдан 300-350 минг сўмга кўтарди. Гапнинг рост, ҳозир бундай маошни унча-мунча қорхона ҳам беролмайди.

Бу йилги табиат инжиқликлари экин-тикинга анчагина зиён етказган бўлса-да, бироқ қозонда бори чўмичга чиқаркан. Жамоа аҳлининг деҳқончиликдаги изланишлари кўл келди: айна кезларда мавжуд дала-лардаги бугдой саранжомлаб олинди. Натижаси чакки эмас: гектарига 48-50 центнердан тош босди. Хом-

қўтларга кўра мулкдор сарф-харажат-лардан ташқари гектаридан 900-980 минг сўм фойдани мўлжаллапти. Ваҳоланки, атиги бир йил аввал шу майдондан 19-22 центнердан ҳосил олинди, фойда у ёқда турсин, иш-ловдан тушови қимматга тушганди. Пахта далаларида ҳам экин баравж ўсмоқда. Меҳнат самараси кун са-йин кўзга ташланяпти.

Мулкдорнинг таъкидлашича, асосий эътибор гектаридан қанча ҳосил олиш эмас, балки қанча фойда билан чиқишга қаратилган. “Бу борада ишлов бериш жараёнини кўпайтириб, харажатларни камайтиришга эришил-лаётир”, – дейди у.

Асад Дусенов, Ёқуб Ўлмасов, Ка-мол Дадабоев, Обид Ёвашев, Му-қаддас Анорбоев, Гулбаҳор Усено-ва каби механизатор ва ишловчи-лар фермер хўжалигининг таяни-чи деб билишади ва унга қалб қўриши ато этган. Меҳнаткашлар элга ризқ-насиба улашаётганидан фахрланишади.

Абдусами ҲАҚБЕРДИЕВ,
“Qishloq hayoti” мухбири.

Тошкент вилояти

● Жараён

“Қарши ёғ-экстракция” очик акциядорлик жамия-тида ноанъанавий ёғли ўсимликлар екиш ва ўндан мўл ҳосил етиштириш борасида муайян ютуқларга эришилмоқда. Жорий йилда вилоятдаги 61 та фер-мер хўжалиқлари билан 950 гектор майдонда кун-габоқар ўсимлигини парваришlash юзасидан шарт-нома тузилди.

НОАНЪАНАВИЙ
ЁҒЛИ ЎСИМЛИК

Уларнинг екиш анъанага айланмоқда

– Ишни бошлашдан аввал кунгабоқарнинг серҳосил на-вини изладик, – деди ОАЖ бошқарув раиси Мираҳмад Рўзиков. – Молдавиадан 4678 килограмм “Чуефурн” кунгабоқар уруғи келтирилди. Унинг ёғлилик даражаси 50-55 фоиз бўлиб, Қарши туманида 250 гектар майдонга экилди. Тумандаги “Қашқадарё чорва гўшти” агрофирма-си ҳудудидидаги 100 гектар майдонга март ойи ўрталари-да румин севлкаси билан уруғ ерга қадалди. Ҳар 15 сан-тиметрга ташланган уруғ қисқа вақт ичида қийос-униб-чикди. Ҳозирги кунда кунгабоқар гулга қияпти.

Кунгабоқарнинг ушбу нави ўтган йили “Шўртангазкимё” мажмуаси ердамида хўжалигида илк бор сондовдан ўтқа-зилиб, 50 гектар майдондан 12 центнердан хирмон кўта-рилганди.

Тумандаги Чароғил ҳудудининг “Хайдар қизи Покиза”, “Саидмурод”, “Содиқ ота ўғли Икром” фермер хўжалиқ-ларида ҳам экинлар ривожини яхши. Бундан ташқари, Ни-шон, Касби туманларида ҳам кунгабоқар парвариш қилин-моқда. ОАЖ билан қишлоқ мулкдорлари ўртасидаги шарт-номага мувофиқ 1880 тонна кунгабоқар етиштирилди. Уни қайта ишлаш натижасида 470 тонна ёғ олинади.

Қорхонада ноанъанавий ўсимликлардан масхар экин-ига ҳам алоҳида эътибор берилляпти. 3916 гектар лалми майдонларда ушбу экин парвариш қилинмоқда. Айниқса, Чирқоқи туманидаги Қўдала ҳудудидан 1589 гектар май-донда масхардан қўтилганидан ҳам зиёда ҳосил етишти-рилляпти.

– 33 тонна масхар уруғи ўз вақтида келтирилди. Уни февраль ойида экидик, – дейди жамиятнинг қишлоқ хўжа-лик бўлими бошлиғи Илбос Бозоров. – Айни кезларда экинлар ривожидан кўз қўвнайдик. Гектаридан 6,2-7 цент-нердан ҳосил етиштиришга эришамиз.

Қорхонада 2428 тонна масхар етиштирилиб, уни қайта ишлаш натижасида 400 тонна ёғ олинади.

Элимиз дастурхонини озик-овқат экинлари, шу жумла-дан, кунгабоқар ва масхар ёғи билан сероб қилишга аҳд қилган қайта ишлаш санъати ҳодимлари ушбу экинлар-ни ўриб-йиғиб олишга киришши арафасида.

Ҳусан ТЕМИРОВ,
“Qishloq hayoti” мухбири.

Қашқадарё вилояти

● Бунёдкорлик

Маликработлик қурувчилар

Шаҳардан унча узоқ бўлмаган Маликработ қўргони бугунги кунда барчанинг тилига тушган. Давлатимиз раҳбарининг “Навоний эркин иқтисодий-индустриал зонани ташкил этиш тўғрисида”-ги Фармонида биноан турли жабҳаларда кенг қўлланли қурилиш ишлари амалга оширилмоқда.

Шу йилнинг ўзида равон йўллар ҳамда тоза ичимлик суви тармоқлари бунёд этилиб, Маликработ қўрг-нига янги қиёфа кирит-ди. Бу ерга туташ кенг сай-хонликда тупоқ ва шағал-ташиётган машиналар ва

экскаваторлар наъраси қулоқларни қоматга келти-ради. Чанг ва шамолни пи-санд этмай ишлаётган ишчи-муҳандисларнинг меҳнати дилни қувнатади. – Бу чўлда бир умр қий-наиб пахта етиштирган-

миз. Трактор билан шу сертупроқ, чанг йўлни ке-сиб иш мазилимизга бо-рардик. Эндиликда бу ер-лар шаҳарга ўхшаш қиёфа-га эга бўлди. Фарзандла-рим шу ерда юрт қори учун астойдил хизмат қилаётга-нидан беҳад хурсандман, – дейди меҳнат фахрий-си Шахриддин Қиличев.

Баҳриддин САДРИДДИНОВ

Навоний вилояти

“ЭКОСАН” халқаро фондининг “Саҳролини ва қургўқчиликка қарши курашишда энг яхши тажри-балар” лойиҳаси доирасида Нукус-Қозқодарё-Орол денгизининг қуриган туби – Чимбой-Нукус марш-рути бўйича медиатур ташкил этилди.

ЧЎЛЛАНИШГА ҚАРШИ
ЯШИЛ ИХОТА

Иштирокчилар “Қорақалпоғистон ва Қизилқум чўллари-нинг деградацияга учраган ерларида экотизм барқорорли-гига эришиш” лойиҳаси бўйича Қозқодарё қишлоқ фуқаро-лар йиғини ҳудудда олиб борилаётган ишлар билан яқин-дан танишдилар.

2008-2012 йилларга мўлжалланган лойиҳага асосан Орол денгизининг қуриган тубида кўча қўмларни мустаҳкамлаш учун яшил ихотазорлар барпо этилди. Бугунги кунга 2 гектар май-донда қургўқчиликка чидамли саксовул ўсимлиги экилган. Лойиҳа охиригача у 200 гектарга етказилади.

“Қозқодарё” ўрмон хўжалигида 0,75 гектар майдонга пи-томник ташкил этилган. Унда манзарали дарахт кўчатлари ва қургўқчиликка чидамли бўлган ўсимликлар парвариш қилинмоқда.

– Асосий мақсадимиз кўча қўмларни тўсиш ва мустаҳ-камлаш, иқлим ўзгаришига мослашиш, аҳолининг яшаш ва ишлаши учун шароитлар яратиш, – дейди “Қорақалпо-ғистон ва Қизилқум чўллари-нинг деградациясига учраган ерларида экотизмнинг барқорорлигига эришиш” лойиҳа-сининг маслаҳатчиси Клара Утепбергенова. – Лойиҳа дои-расида чорвачиликни ривожлантириш ҳам назарда тутил-ган.

Медиатур иштирокчилари Қозқодарё қишлоқ фуқаролар йиғинида, шифохона ва мактабларда ҳам бўлидилар. Халқаро Оролни кўтқариш жамғармаси Нукус филиалининг Чимбой агентлигида амалга оширилаётган ишлар билан ҳам таниш-дилар.

Давуд АБИБУЛЛАЕВ,
“Qishloq hayoti” мухбири.

Қорақалпоғистон Республикаси

ХИЗМАТ ТУРИ ВА СИФАТИ ОШМОҚДА

Қорақалпоғистон Республикасида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш иш-лари яхшиланмоқда. Масхур соҳода юзлаб киши иш билан таъминланди.

Кегейли туманидаги аҳолига маиший хизмат кўрсатиш уйида сартарошхона, фо-тосалон, вулканизация, ёғоч усталичи шохобчалари ишлаб турибди. Шунингдек, тикувчилик соҳаси ҳам анча яхши ривожланган бўлиб, хариддорлардан тушган бу-юртмалар ўз вақтида бажарилмоқда.

СУРАТДА: (чапдан) тикувчилар Аиман Худойбергенова ва Гулнора Оразова иш пайтида.

Арселон КАННАЗАРОВ (ўЗА) олган сурат.

● Болалар оромгоҳларида

Вилоятдаги болалар дам олиш масканлари керакли жиҳозлар билан таъминланиб, зарур таъ-мирлаш ишлари бажари-лди. 23 та оромгоҳ тўла тайёргарлик билан болажонларни қучоқ-очиб қутиб олди. Бу сер-файз масканларда ёз ойлари 21 мингдан ортиқ ўқувчилар хордик-чиқаришади.

Серфайз масканлар бағрида

Қишлоқ тараққиёти ва фар-овонлиғи йили муносабати билан вилоят қасаба уюшма-лари бирлашмаси хайрли та-шаббус бошлади. Қишлоқ-лардаги кам таъминланган оилаларнинг 700 нафар фар-зандларини бу оромгоҳларда бепул дам олдириш юзасидан қарор қабул қилди. Ёзи мав-сумининг дастлабки босқичи-да ана шундай оилаларнинг 335 нафар ўғил-қизлари қўнғилиги дам олиб қайтишди.

Айни кунларда Фарғона ту-манидаги “Тон”, Қувасой шаҳ-ридаги “Нихол”, Қўқон шаҳри-даги “Қоинот”, Данғара тумани-даги “Нилуфар” сингари болалар оромгоҳлари энг гавжум, севишли масканлар бўлиб қо-лган. Бу ерга ўғил-қизларини қўриш учун келадиган ота-она-лар билан суҳбатлашганда улар яратилган шароитлар кўнглид-гидек эканлиги, фарзандларин-нинг яйраб дам олишадиганлик-ларидан хотиржам бўлиб кети-шаётганликларини айтишади.

Яқин пайтларда ҳам “Фарғонаазот” очик акция-дорлик жамияти қарамогига ишчи ва ҳодимларнинг фар-зандлари дам оладиган жой йўқ эди. Жамият бошқаруви-нинг саъй-ҳаракати билан мана уч йилдирки, болалар қорхонанинг “Кимёгар” ором-гоҳида ёзи таътилини мароқ-ли ўтказиб қайтишлар. Бир-гина ўтган йили бу ерда 974 нафар болакай хордик чиқар-ди. Бу йил ҳам ҳар босқичда 250-260 ўқувчиларнинг дам олиши режалаштирилган. Қорхона қасаба уюшмаси ҳисобидан ҳар босқичда 25 кичкинтойга бепул йўлланма бериш йўлга қўйилди.

Азотчиларнинг ўз қўчлари билан барпо этилган оммавий-маданий тадбирлар ўтказила-диган жойлар, спорт иншоот-лари ҳаммага манзур бўлмоқ-да. “Кимёгар” маданият саройининг асосий тадбирла-ри ҳам тўласинча шу масканга қўйрилган. Бадиий хаваскор-лар ҳар ҳафтада икки марта-дан дам олувчилар ҳузурига келишиб, кўнглилар қўнғиқ томошалар уюштиришлар.

Музаффар МАМАТКУЛОВ
Фарғона вилояти

ЭЧКИ БОҚҚАН ҲАМ КАМ БЎЛМАЙДИ

Жиззах шохбекатида турган қўлиққина аёл Тошкент-га жунаётган автобус ҳайдовчиси билан келишолмай турарди. Ҳайдовчи аёлнинг ёнидаги қопларга, яъни юкка ишора қилиб, юк учун ҳам бир кишининг қира ҳақини қўлагаси, олиб кетишини айтди, у эса “Атиги 30 килога саккиз минг сўми”, деб унамасди.

– Бу – жун, – деди у ҳайрон бўлиб қараётганини сезиб, қоп-лардан бирини осонгина кўтарар-кан. Ургутдан олиб келяпкан. Ан-дихонда килоси 15-20 минг сўм. Пахмоқ рўмол, жемпер, тел-пак ва шарфлар тўқилади, – дея таъкидлайди у.

Бундан 5-6 йил бурунги бир воқеани эсладим. Зоминга бо-раётгандим. Митти автобуснинг салони ичига қарасам, ўриндиқ-лари олиб ташланган, 3-4 қоп оппоқ жун тахлаб қўйилган эди.

– Эчки жун бу! – деган эди ўшанда ҳайдовчи қозқоз йигит. – Бизнинг Жеттисой томонларда ҳам эчки кўп-у, жун “пуховой” эмас-да. Бунинг устига Зоминда жониворнинг гўшти ширин ва суги шифобахш бўлади. Жун ба-хонасида эчки гўшти ҳам еб ке-

таман, ошналарим бор. – Жунни нима қиласан? – деб сўрадим қизиқишим ортиб.

– Олмаота томондан беш-олти уйғур келади, шуларга сотаман. Долларга олишади. Улар эса Хи-тойга олиб кетиб, чиройли же-мпер ва рўмоллар тўқиб сотишади. – Ол-а, Хитойда эчки қуриб кетибдими? – дедим. – Шу арзи-маган матоҳ учун чегара ошиб, Қозғистонга Ўзбекистондан жун изласа...

– Сиз жунни айтасиз. Кеча биттаси йилқи ёли билан дум-лари керак, деб қолди. Яхши чўтка бўлармиди.

Ўшанда ҳамроҳим ҳар кило эчки жунидан мўмай даромад олаётганини мактабий борганди. Бугун эса андижонлик аёл эчки жунини мактади. Қизиқ, эчки

жуни ва тивити ноёб маҳсулот-лар экан, нега эчкиларни кўпай-тирмаймиз? Фермерлар ёки бошқа тадбиркорларни қўйинг, аҳоли ҳам кейинги йилларда эч-кичиликка эътибор бермапти-ку? Шаҳарга тўғри келмайди, қиш-лоқларда дарахтлар пўстлогини кемириб ташлайди, деб эҳтиёт-корлик қиламиз. Лекин маҳсулот-лари ёмонмас.

Тарихий манбаларда ёзилиши-

ча, бу жонивор юртимизда милод-дан бир неча минг йил илгари ҳам бўлган. У табиий шароитга тез мослашувчанлиги туфайли на-факат бизда, балки жаҳоннинг жуда кўп мамлакатларида боқи-ларкан.

Эчкидан кўплаб маҳсулот олиш мумкин. Масалан, сут, гўшт, жун, тивит ва тери, 10-15 йил яшайди. Йилига икки марта болаб, ҳар гал биттадан то 4-5 тагача улоқ

бериши мумкин. Иккинчи жаҳон уруши йилларида қишлоқларимиз-да эчкичилик анча ривожланганди. Чорвадорларнинг айтишларича, эчки ризқини далола даштлардан топиб, тез семирishi туфайли 30-40 килогача, яхши боқилганлари эса 50-60 килогача гўшт беради. Ҳар бир серка ё эчкидан йилига 4-5 кило жун қириб ола-с бўлади. Жундан тўқимачилик санъатида кенг фойдаланиш мумкин. Кекса-ларимиз айтишича, эчкидан йили-га 600-700 литр, ҳатто, бундан кўпроқ ҳам сут сочиб олиш мумкин экан. Эчки сутининг нақадар тўйимлилиги ва шифобахшлиги ҳам қадимдан маълум. Шу сабаб онаси тўйдирилмайдиган чакалоқ-ларни эчки сути билан озиклан-тириш тавсия этилган. Бундан таш-қари, ошқозон-ичак, жигар-буйрак, нафас йўллари ва ҳатто сил ка-саликларини даволашда фойда-ланилади.

Сутидан тайёрланган қатиқ ов-қат ҳазм қилишда тенгсиз маҳсу-лотдир. Пишлоқ ва қаймоғи эса меъда фаолиятини қўчайтиради. Шу сабаб буюқ табиб Абу Али ибн Сино жуда кўп хасталиклари сут билан даволаган.

Ҳозирги пайтда республика-миз қишлоқ ва овулларида кўпин-ча дағал жунли эчкилар боқил-моқда. Бахмал, Зомин, Фориш, Олмалик, Ангрен, Пол, Паркент каби тоғли жойларда онда-сон-да тивит берувчи эчкилар ҳам учрайди. Лекин уларнинг насли-ни соф ҳолда сақлашга кўп эъти-бор берилмапти. Ваҳоланки, бундай момиқ жунли эчкиларни кўпайтириш керак. Ахир уларнинг ҳар бири 1,5-2 килодан тивит бе-ради, тивитдан тўқилган буюмлар эса аёлларимизнинг жону дили.

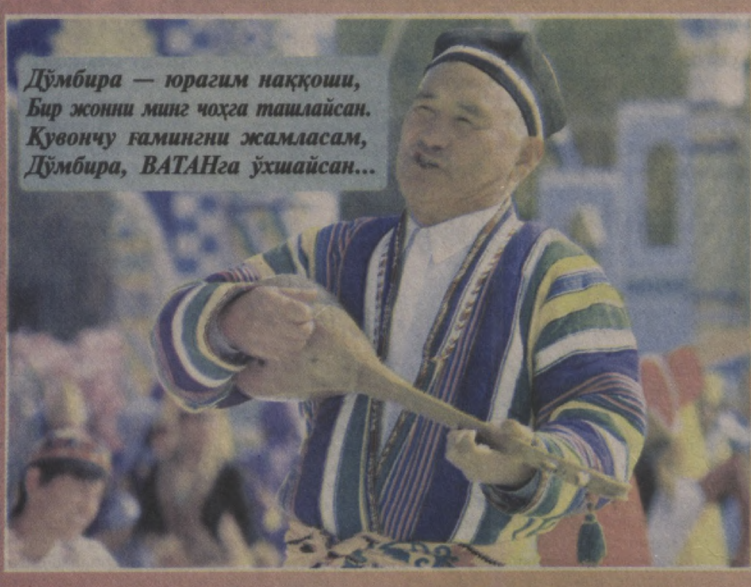
Жиззах отқопарида ўтказилган кўпқари мусобақаларидан бири-да форишлик танишим шундай деб қолди: – Кўпқарига улоқдан бошқа ҳайвон ярамайди. Агар қўзи ташласангиз, дарров тит-пир бўлиб кетади. Кўпқаридан кейинги серка гўштнинг лазза-тини айтинг, жуда мазади бўла-ди-да. Бир ўтинг, улоқ гўшти би-лан сийлай...

Ҳа, эчкичиликни ривожлан-тирсак, турган-битгани фойда бўлади.

Келдиёр ЖҲАКУЛОВ,
“Qishloq hayoti” мухбири.

Жиззах вилояти

Дўмбира — юрагим наққоши,
Бир жонни минг чоғга ташлайсан.
Кувончу ғамингни жамласан,
Дўмбира, ВАТАНга ўхшайсан...

"Нихол" ўз эгаларини кутмоқда

Самарқанд санъат коллежиди "Нихол" мўкофоти танловининг вилоят босқичи бўлиб ўтди. Унда вилоятнинг шахар ва туманларидан ўз ҳудудларида ғалиблиқни қўлга киритган 80 нафардан зиёд истеъдодли ёшлар иштирок этди.

Ҳакамлар ҳайъатининг ҳулосасига кўра, ракс йўналиши бўйича Гулшан Саттарова (Самарқанд шахри), эстрада йўналишида Умида Ермухамедова (Самарқанд шахри), Миразиз Кудратов (Каттақўрғон шахри), опера кўшиқчилиги бўйича Чарос Норматова, мумтоз ашула йўналишида Озода Муҳаммадова (Пайариқ тумани), Фазилдин Хайдаров (Иштихон тумани),

музыка йўналишида Садоқат Ўроқбоева (Самарқанд шахри), Феруз Исоқовлар ғалиб деб топилди. Ғолибларга танловнинг республика босқичида қатнашиш учун йўлланма берилди. Шунингдек, вилоят ҳокимлигининг қимматбаҳо совғалари, диплом ва faxрий ёрликлар топширилди.

Самарқанд вилояти

Хусан БУРҲОНОВ

"Ягонасан, муқаддас Ватан!"

Қарши санъат коллежиди "Ягонасан, муқаддас Ватан" кўрик-танловининг вилоят босқичи якунланди.

Ушбу кўрик-танлов илк бор ўтказилаётганига қарамай, унинг дастлабки босқичида қарийб 500 нафар киши иштирок этди. Олий ва ўрта махсус ўқув юртиларида танлов алоҳида ўтказилди. Шаҳар ва қишлоқлардаги маҳаллаларда яшовчи санъатсеварлар эса маданият ишлари бўлимлари томонидан уюштирилган бешлашувларда ўз маҳоратларини намойиш этдилар. 47 нафар ижрочи дастлабки саралаш босқичи ғалиби бўлишди.

Кўрик-танловда ижро этилган кўшиқларнинг асосий қисмини миллий эстрада йўналишидаги тароналар ташкил этган бўлса-да, аънавий ижрочилик ҳамда фольклор йўналишидаги кўшиқлар ҳам янгради.

Иштирокчиларнинг жиддий тайёргарлик кўришгани яққол сезилиб турибди, — дейди таниқли бастакор Раҳматжон Ирсуннов. — Ўзига хос, ёқимли овозга, сайқалланган ижро услубига эга бўлган ижрочилар алоҳида ажралиб турди.

Кўрик-танловда Баҳрулло Лутфуллаев мусиқаси, Иқбол Мирзо шеъри билан ижро этилган "Ўзбегим" таронаси матни, мусиқаси ва ижроси билан барчага манзур бўлди. Бу дўст таронани ижро этган Қарши санъат коллежи директори Салим Сайимов ва Чирокчи тумани "Олтин кўллар" халқ ансамбли иштирокчиси Зарнигор Аҳмедова биринчи ўринни эгаллаб, кўрик-танловнинг республика босқичига йўлланма олишди. Муборак туманидаги "Занжирсарой" фольклор-этнографик ансамблига иккинчи, Китоб тумани "Китоб гуллари" халқ ансамбли катнашчиси Севара Қобуловага эса учинчи ўрин nasib этди. Улар ҳам кўрик-танловнинг республика босқичига йўлланма олдилар. Яна бир гуруҳ ижрочилар эса Ватанимиз Мустақиллигининг 18 йиллиги тантаналарида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритдилар.

Хусан ТЕМИРОВ,
"Qishloq hayoti" мухбири.

Қашқадарё вилояти

СПОРТ

Теннисчиларимизнинг муваффақияти

Теннис бўйича Ўзбекистон терма жамоаси аъзолари Фаррух Дўстов ҳамда Окгул Омонмуродова Халқаро теннис федерацияси томонидан ўтказилган Германия ва Италиядаги турнирда муваффақиятли иштирок этди.

ТЕННИС

Германиянинг Кассель шаҳрида ўтган "Фючерс" туркумидаги мусобақанинг жўфликлар баҳсида америкалик Райан Ризза билан ҳамкорликда ўйнаган ҳамюртимиз Фаррух Дўстов саралаш учрашувларида

Петер Гойовжик ва Марк Зибер (Германия) жўфлигини 6:2, 7:6 ҳисобида, Николай Фидирко (Беларусь) ва Петер Торебко (Германия) жўфлигини 6:1, 6:1 ҳисобида, Радун Албот (Молдова) ва Ханс Кастилио (Чили) жўфлигини 4:6, 6:0, 10:5 ҳисобида мағлубиятга учратиб, бош соврин учун ўйинда мезбонлар жўфлиги Марсель ва Кристоф Тиеманнга қарши қорға чикишди. Ушбу ҳал қилувчи баҳсда Фаррух Дўстов, Райан Ризза жўфлиги ишончли ҳаракат қилиб, 6:3, 6:3 ҳисобида ғалаба қозонди ва бош совринни қўлга киритди.

Италиянинг Кунео шаҳрида бўлиб ўтган аёллар ўртасидаги жўфлик баҳсларида эса Ўзбекистоннинг қучли ракетка усталиридан Окгул Омонмуродова беларуслик Даря Кустова билан биргаликда турнир ғалиби бўлди. Финландия ҳамюртимиз билан беларуслик теннисчи жўфлиги Петра Четковска (Чехия) ва Матилда Йоханссон (Франция) жўфлигига қарши қорға чикишди. Кескин кечган баҳсда қийинчилик билан 5:7, 6:1, 10:7 ҳисобида ғалаба қозонилди.

Рой Жонс Кличкони жангга чорламакда

Тўрт вазн тоифасида собиқ жаҳон чемпиони, боксчи Рой Жонс биринчи оғир ва ўта оғир вазн тоифасига қайтиш ҳамда Кличкони чемпионлик камарларини тортиб олиш нияти борлигини маълум қилди.

Рой Жонс оммавий ахборот воситаларига берган интервьюсида Виталий Кличконинг 2000 йил бўлиб ўтган баҳсда Крис Берд томонидан мағлубиятга учратилганини эслаб: "Агар Крис бунинг уddaсидан чиқа олган бўлса, мен ҳам уddалай оламан", деди.

40 ёшли боксчи Рой Жонс шубҳасиз энг машҳур боксчилардан ҳисобланади. Боксчилик фаолияти давомида у ўрта вазн тоифаси (72,6 кг. гача) дан тортиб оғир вазн тоифаси (90,72 кг. дан юқори) гача бўлган вазнларда чемпион бўлишга эришган. 2003 йил у оғир вазн тоифасига ўтиб, WBA чемпионлик камари учун бўлган жангда Жон Руисни мағлубиятга учратган эди. Лекин кейинчалик чемпионлик камари даъвогари Виталий Кличко билан жангдан бош тортиб, ўз вазн тоифаси (79,2 кг) га қайтганди.

Рой Жонс профессионал рингда жами 58 та жанг ўтказиб, 5 бор мағлубиятга учраган, 53 бор ғалаба қозонган. У 2009 йил 15 август кuni америкалик 32 ёшли боксчи Жефф Лейси билан навбатдаги жангин ўтказишни режалаштирган.

Азиз НУРУЛЛАЕВ

Фермер ва деҳқон хўжаликлари ҳамда кичик ҳажмдаги юк ташувчилар диққатига!

Сизларга мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган энгил автомобиллар учун 450 кг ва ундан ортиқ юк кўтара оладиган тиркама (прицеп)ларни сотиб олишни тақлиф этамиз. Харидни нақд пул билан ёки пул кўчириш йўли билан қилишингиз мумкин.

Манзил: Самарқанд шаҳри Гагарин кўчаси 36
"ELKOLDING" ИИЧБ
Телефон: +998 66 234 22 72,
+998 66 334 22 13

Ташкилот СОМОН ПРЕСС (ШПАГАТ)ни нақд пул ва пул кўчириш йўли билан сотади.

Мурожаат учун телефон: 273-97-00, 750-71-11.

ЧП "СЗК TECHNOPOLIS" (ИНН 300988416) Яқкасарайского району г.Ташкент, сообщает о своей реорганизации в форме преобразования в ООО "СЗК TECHNOPOLIS". Тел.: 187-38-48.

Утерянный план на квартиру расположенный по адресу: г.Ташкент Чиланзар-7 дом 32 кв.45 на имя Билялова Рафаэля Фасихуллаевича, считать недействительным.

ЧФ "JASUR VA SARDOR TRADE" Юнусабадского района г.Ташкента, объявляет о своём преобразовании в ООО. Претензии принимаются в течение одного месяца со дня опубликования объявления по адресу: г.Ташкент, Юнусабад, квартал 13, дом 39, кв. 8.

Утерянную лицензию на трудовую деятельность выданную Агентством трудовой Миграции при Министерстве труда и социальной защите населения за № 033896 на имя гражданина Республики Афганистан Ромина Мохаммад Раим работающего на ООО "GIZA SERVICE", считать недействительным.

Утерянную лицензию на трудовую деятельность выданную Агентством трудовой Миграции при Министерстве труда и социальной защиты населения за № 033897 на имя гражданина Республики Афганистан Саид Валид Саид Бурхон работающего на ООО "GIZA SERVICE", считать недействительным.

ЧП "SHILA UNIVERSAL" (ИНН 300931732) реорганизуется в ООО "SHILA UNIVERSAL". Претензии принимаются по тел.: 377-97-60.

"MEGA PAY SYSTEM" (ИНН 300867534) хусусий корхонаси ўз ҳуқуқий макрмини "MEGA PAY SYSTEM" МЧЖга ўзгартирмоқда.

Мулкчилик шаклидан қатъи назар, барча қурилиш ташкилотлари ва корхоналари диққатига!

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги қошидаги маъмурий бинолардан фойдаланиш бошқармаси қуйидаги объектларга қайта танлов савдоси эълон қилади:

Лот 1-2:
Лот-1. Андижон вилояти Андижон шаҳар молия ва газначилик бўлими биносига 27х6 м. ўлчамдаги қўшмача бино қурилиши;

Қурилиш ишларини якунлаш муддати — 6 ой.
Лот-2. Бухоро вилояти Бухоро тумани молия ва газначилик бўлими биносига 6х18 м. ўлчамдаги қўшмача бино қурилиши билан реконструкция қилиш. Буюртмачининг бошланғич нархи ҚҚСиз 286 046 147 сўм, ҚҚС билан 343 255 377 сўм.

Қурилиш ишларини якунлаш муддати — 7 ой.
Қурилиш ишлари: Давлат бюджетли мабғалари ҳисобидан молиялаштирилади.

Савдо ташкилотчиси — Тошкент вилояти "Тош-

консалтингстройторг" давлат корхонаси.
Буюртмачи манзили: Тошкент шаҳри Истиклол кўчаси 29-уй. Тел.: 239-48-40.

Талабгор сифатида иштирок этаётган корхона ва ташкилотлар қуйидаги талабларга мос келишлари керак: улар танлов савдолари предмети қиймати-нинг мадди 20 фоизи микдориди айланма мабғаларнинг ёки қўрсатиб ўтилган мабғаларини беришга банк кафолатномаси, ишлаб чиқариш базалари, ишлар (хизматлар)ни бажариш учун зарур бўлган маҳорат ресурслари ва мутахассислар мавжудлиги, танловга қўйилган объектга ўхшаш иншоотларда ишлаганилик таърифи ва кўникмаларга, шартномалар тузиш юзасидан фуқаролик муомала ҳуқуқий лаёқатга

эга бўлишлари лозим.

Танлов савдосида иштирок этаётган маҳаллий ва чет эл қурилиш ташкилотларининг танлов тақлифини баҳолашда маҳаллий қурувчилар учун қуйидаги нарх имтиёзлари қўлланилади: танлов тақлифларини баҳолаш жараёнида танлов тақлифи иштирокчилари томонидан қўрсатилган четдан келтириладиган ишлар (хизматлар) ва шунга асосан ишлар (хизматлар)ни олиб кўрувчилар қонунчиликка қўйилган қиймат содидан озод қилинади.

Тақлифлар (офферталар)ни савдо ташкилотчисига тақдим этишнинг охириги муддати офферталар очилиш кuni ва соатига.

Тақлифлар (офферталар) очилиш матбуотда эълон қилинган кундан бошлаб камида 15 кундан кейин, қуйидаги манзилда: Тошкент шаҳри Истиклол кўчаси 29-уйда ўтказилади.

қўрсатилган солиқ бўйича нархи ҳисобланади.

Савдода қатнашиш ва танлов савдоси шартларига эга бўлиш учун сўровнома билан савдо ташкилотчиси — Тошкент вилояти "Тошконсалтингстройторг" давлат корхонасига қуйидаги манзил бўйича мурожаат қилишлари мумкин:

Тошкент шаҳри А.Навоий кўчаси 18-уй, 308-311-хоналар. Тел.: 241-15-26, 241-15-37.

Танлов ҳужжатларининг бир нусхаси қиймати — 120 000 (бир юз йлгирма минг) сўм.

Ўрик асабини сақлайди

Ўриқнинг сархил меваси, шунингдек, туршаги, барги қадимдан меъда-ичак йўли фаолиятини яхшилаш, қўлунг, қобзятдан холи этувчи, дормон-бахш омил сифатида истеъмол этиб келинган. Ўрик маҳсулотлари тўйимли озиқ сифатида ҳам қадрланади. Бир вақтлар ўзоқ сафарга отланганлар туршак (баргак), мойиз ҳамда ёнғоқ маъзаларини ораштирган ҳолда махсус халтачаларда олиб юрганлар. Бундай муштарак таъимли маҳсулот тановул этилганда кишини тўқ тутибгина қолмай, балки тийрақлаштирувчи, хор-янгилдан сақлаб олувчи, кўзнинг илгаш ҳуссиятини яхшилаб, ички равон бўлишини таъминловчи восита ҳисобланади.

Юрак огриганида, хафакон касаллигида ўрик мағзиндан чой дамлаб ичиш тавсия этилади. Ўрик мағзи бошқа доривор ўсимликлар билан бирга нафас йўлларидаги ялғиланиш касалликларида, кўкйўтада шифобахш ҳисобланади.

Мева таркибиди салмоқли микдорда дармондорилардан В, С, А, каротин саклаши, шунингдек, ундан фойдали микроэсуллар ва маъданий тузалар бўлганлиги туфайли камқонлик, анемия билан озорланган кишилар учун шифобахш таъимли восита ҳисобланади. С.Я.Соколов ва И.П.Замотаевларнинг берган маълумотларига қараганда 100 грамм ўрик — 250 грамм янги жигари қуватини бериб, қон ҳосил қилишда фойдали кўрсатади. Сархил ўрик пархез таом сифатида гипо ва авитаминоз билан огриган болаларга тавсия этилади. Ўрик шарбати ҳис-ҳаяжон исканжасида бўладиган, асабиятли кишилар учун жуда фойдали.

Олим Дагмар Ланска берган маълумотларга қараганда, биз йилига 2,5 кг микдорда ўрик ва ўрик маҳсулотларидан баҳраманд бўлиб туришимиз лозим. Шунда саломатлигимиз жойида, касалликларга нисбатан бардошлилигимиз ошади. Ўрик зичафас азобидан холи бўлишга ёрдам беради.

Қаҳилсининг шимойли ўрилларида яшовчи Хунза хандасининг асосий озиқаси ўрик ва ўрик маҳсулотлари ҳисобланади. Қўзиги шундаки, қабила одамларининг ўртача умри 90 йил бўлиб, базиллар ҳатто 150 ёшгача яшайдилар.

Ўрик мағзидан олинмаган мой қўтмаслиги сабабли ундан баъзи дориларни эритишда фойдаланилади. Дархат пўстлогидан ажраландиган елим нобб араб елими билан шифобахшлик борасида рақобат қила олади.

Ўрик данаги пўчқаларидан фаоллаштирилган кўмир (активированный уголь) олинади. Ўрик асалчилиги билан ҳам ажралиб туради. Жумладан, бир гектар ўрикзорлардан боларилар 40 килограммгача аъло навли асал йиғиши мумкин. Асал эса нихоятда қўшйўлғичи ҳамда шифобахшлиги билан ажралиб туради.

Дано ХЎЖАЕВА,
олий тоифадаги дориншунос.

Бош мухаррир
Чори
ЛАТИПОВ

МУАССИСЛАР КЕНГАШИ

Сайфиддин ИСМОИЛОВ, Эркин КУДРАТОВ, Фарход ОМОНОВ, Раҳимберди БҲРИЕВ, Фуломжон ИБРАГИМОВ, Ақром АРИПОВ, Саидмин САИДЖАЛОЛОВ, Баҳодир АБДУҚОДИРОВ, Илхом ХАЙДАРОВ, Борий АЛИХОНОВ, Абдурахман БОЙМУРОДОВ, Саид АРАБОВ, Муҳаммад ЖУМАГАЛДИЕВ, Виктор ЧУБ, Шуҳрат ТОШМУРОДОВ, Шуҳрат НУРМАТОВ, Адилбек АХМЕТОВ, Оловуддин ИБРАГИМОВ, Шамсиддин ЭСОНБОВ, Зайнууддин ОБИДОВ.

ТАХРИР ҲАЙЪАТИ:

Айгит АДИЛОВ, Гофир АЛИЕВ, Тўланбой КАРИМОВ, Шуҳрат ГАНИЕВ, Уктам БАРНОЕВ, Уткир РАХМАТ, Комилжон МАМАЖОНОВ, Жуманиёз ЖАББОРОВ, Ҳабиб ТЕМИРОВ (Бош мухаррир ўринбосари), Суннат САЙДАЛИЕВ (Бош мухаррир ўринбосари), Рустам ҚОСИМОВ, Омонулло ЮНУСОВ, Шерзод ФУЛОМОВ, Муроддин АБДУСАМАТОВ (масъул котиб).

Телефонлар:
Қабулхона — 236-58-83, Ҳатлар ва жавобчилик билан алоқалар бўлими — 236-54-44, 233-28-04, Котибхона — 233-95-17, Факс — 233-44-43, 233-28-04, 233-09-93.
ХУДУДЛАРДАГИ МУХБИРЛАР:
Қорақалпоғистон Республикаси — 585-16-12; Андижон — 224-99-13; Бухоро — 542-05-18; Жиззах — 366-61-16; Наманган — 224-69-06; Самарқанд — 222-29-97; Сирдарё — 372-38-13; Фарғона — 223-35-98; Қашқадарё — 222-29-97; Қашқадарё — 221-59-40.

Реклама ва эълонлар

233-44-43, 775-04-73, 236-58-83, 233-28-04.
Реклама ва эълонлар матн учун буюртмачи жавобгар.
Реклама ва эълонлар матн учун буюртмачи жавобгар.

МАНЗИЛИМИЗ:

100000,
Тошкент,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи:

Д.ҚИРҲОЗОВ,
Мусаххас:
С.ҚОДИРОВ,
Дизайнер:
Ф.РАСУЛОВ.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2009 йил 13 февралда № 0020-рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба ("Ҳаёт"-илова), жума кунлари чиқади.

Буюртма Г-617, ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қорғоз бичими А-2.

Босишга топширилди вақти: 21.00
Босишга топширилди: 00.30
10418 нускада босилди. Нашр индекси — 144

Газета тахририятнинг ўзидида компьютерда терилди ва саҳифаланди.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмохонасида босилди.
Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

1234567 9